

بازگشت دوباره شاخص به بالای ۵۰۰ هزار واحد

در سومین روز از معاملات بازار سرمایه، شاخص کل تغییر مسیر داد و توانست با افزایش ۱۱ هزار و ۵۵۰ واحدی در مدار صعود قرار بگیرد. به گزارش تجارت‌نیوز، شاخص کل بازار سرمایه در سومین روز معاملات هفته توانست با رشد ۲/۳۴ درصدی معادل ۱۱ هزار و ۵۵۰ واحد مجدداً به بالای ۵۰۰ هزار واحد برگردد. شاخص کل هم‌وزن نیز توانست در مقایسه با هفته گذشته یک روز رودتر خود را از سقوط نجات دهد و با رشد ۱/۳۰ درصدی معادل ۲ هزار و ۲۳۵ واحد به ۱۷۴ هزار و ۶۴۲ واحد برسد.

پالایشگاهی، تولیدکنندگان معدنی و فلزات اساسی و جمع کثیری دیگر از شرکت‌های تولیدی، در ۲ سال گذشته به واسطه رشد نرخ ارز سودهایی هزاران میلیارد تومانی محقق کرده‌اند، دولت همچنان از افزایش نرخ حامل‌های انرژی و خوراک گازی و نفتی غفلت می‌کند که موجب سوخت شدن هزاران میلیارد تومان درآمد ملی به بهای اعطای رانت به افراد و نهادهای خاص شده است.

۳- شناسایی سوده‌های تسعیر ارز در صورت‌های مالی بانک‌های زبان‌ده

همچنان درباره اینکه آیا منابع ارزی بانک‌ها (که به عنوان مثال بیش از ۶ میلیارد دلار در صورت‌های ارزی و مالی بانک ملت به ثبت رسیده است)، دارای محسوب می‌شوند یا به عنوان واسطه و عامل صندوق توسعه نمی‌توان از آنها به عنوان دارایی‌های بانک نام برد، شک و شبهات بسیاری وجود دارد.

با این وجود در ۲ سال اخیر بانک‌ها با شناسایی سوده‌های غیرعملیاتی تسعیر ارز، موفق به شناسایی هزاران میلیارد تومان سود شده‌اند که این موضوع در سکوت بانک مرکزی و مدیران سازمان بورس دچار ابهامات جدی است.

به هزینه‌های فوق باید تبعات منفی ضعف مغرط مدیریت و نظارت بر سلامت معاملات و ورود پول‌های جدید به بازار سرمایه، ضعف کارشناسی، تصمیمات و بعضاً انفعال مدیران سازمان بورس و خدشدار شدن اعتبار بازار سرمایه کشور در ۲ سال اخیر اضافه شود تا بیشتر به هزینه‌های تصمیمات جدید دولت واقف شد.

ماجرای بازار پایه فرابورس، عدم نظارت دقیق بر میزان شنواری سهام شرکت‌های فعال در بازار بورس، بی‌برنامگی و قفر اقدامات کارشناسی در بدنه متولیان بازار سرمایه، عدم ایجاد ابزار‌های جدید مالی و تمرکززدایی نقدینگی در بازار سرمایه و… تنها برخی از معضلات و چالش‌های بازار سرمایه و هم‌راستا با سیاست‌های جهت‌دار دولت در جذاب شدن این بازار است.

حالت سولاتی که از مدیران دولتی و تصمیم‌گیران بازار سرمایه می‌توان پرسید این است: آیا جذاب شدن بازار سرمایه و جذب سرمایه‌های خرد مردم، منجر به تولید و اشتغال‌زایی بیشتر شرکت‌های تولیدی، تامین مالی شرکت‌ها از طریق افزایش سرمایه‌های نقدی با انتشار اوراق مشار کت، کمک به اعتلای فرهنگ سرمایه‌گذاری و استفاده از پتانسیل‌های بازار سرمایه و… شد یا بازی سرمایه از ابتدا زباله‌دانی جدید برای سوخت شدن بخشی از نقدینگی مردم حتی به قیمت از بین رفتن اعتماد مردم به این بازار مطرح بوده است؟

متأسفانه در سال‌های اخیر و به‌واسطه عدم وجود ثبات سیاست‌های اقتصادی و مالی و تغییرات متعدد و کوتاه‌مدت سیاست‌های و راهبردهای مالی دولت، شاهد رشد کارچ‌گونه رانتخواران، سفته‌بازان و فرصت‌طلبان در کشور هستیم و شاید اگر سالیان سال هم دولت با اتخاذ سیاست‌گذاری‌های کلان به دنبال نهادینه کردن یک فرهنگ در میان آحاد جامعه بود، تا این اندازه که در نهادینه کردن فرهنگ قبیح رانتخواری، سفته‌بازی و دلالی به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته، نمی‌توانست عملکرد درخشانی داشته باشد؛ همانگونه که دهها می‌گذرد و دولت‌ها موفقیتی در زمینه بهبود مصرف بترتین، آب، برق، گاز و… نداشته‌اند.

حالا دیگر شاهد شکل‌گیری سرخوردگی گسترده کارفرمایان متخصص، تبدیل فعالیت‌های تولیدی به سفته‌بازی از سوی کارفرمایان غیر تخصصی، گسترش چشمگیری دلالی و سفته‌بازی در بازارهای مسکن، خودرو، ارز، کالا و بورس و بدتر از همه تبدیل کارمندان ارشد و جزء و حتی نیروهای خدمات‌اداری کارخانجات و شرکت‌های تولیدی به سفته‌بازانی غیر تخصصی که یک روز به دنبال خرید سکه‌های پیش‌فروش شده، یک روز به دنبال افزایش سرعت کلیک برای خرید خودروهای بی کیفیت داخلی به امید فروشی با قیمت بالاتر در بازار از آن و البته این روزها به دنبال خرید سهام شرکت‌هایی در بازار بورس بدون هیچ اطلاعاتی از حوزه فعالیتش و شرایط زبان‌آوری آن هستند، هستیم.

بررسی هزینه‌های اقتصادی رونق دادن صوری بورس برای سرمایه‌گذاران خرد

جذاب حسابی

صادراتی به فروش می‌رسانند، تمام شد.

در ادامه نگاهی به هزینه‌هایی که مردم برای جذاب شدن بورس توسط دولت پرداختند، می‌کنیم.

۱- از بین رفتن دهها هزار میلیارد تومان در آمدهای مالیاتی

- مصوبه هیات وزیران با امضای جهانگیری درباره اعمال معافیت مالیاتی ۲۰ ساله برای واحدهای صنعتی و معدنی که پروانه آنها در مناطق کمتر توسعه‌یافته پیش از سال ۱۳۹۰ صادر شده است.

تنها ۲ مثال از سوخت شدن دهها هزار میلیارد تومان مالیات، استفاده شرکت‌های پتروشیمی جم و مارون از این مصوبه بوده که تا ۱۰ سال آینده کشور را از هزاران میلیارد تومان اخذ مالیات از این دو شرکت محروم می‌کند.

- معافیت‌های مالیاتی افزایش سرمایه شرکت‌ها از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها

شاید بخش عمده‌ای از حباب شکل گرفته در قیمت بسیاری از سهام فعال در بازار سرمایه ناشی از طرح غیر کارشناسی و تامل‌برانگیز معافیت‌های مالیاتی افزایش سرمایه شرکت‌ها از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها آن هم به بهانه اصلاح ساختار مالی شرکت‌ها و تسهیل اخذ تسهیلات بانکی بود.

بالا رفتن ارزش سهام شرکت‌هایی که بعضاً با عملاً به تعطیلی و عدم تولید کشیده شدند (پتروشیمی آبادان) یا با افزایش چشمگیر زیان‌های عملیاتی روبرو بوده‌اند (بانک‌های بزرگ کشور، خودروسازی‌های سایپا و ایران‌خودرو، تنها بخشی از هنر نمایان دولت، سازمان بورس و کارشناسان رسمی دادگستری بود. شرکت‌هایی که هم‌اکنون و پس از افزایش سرمایه کاغذی از این محل همچنان به روند زیان‌آوری خود حتی با قدرتی بیشتر ادامه می‌دهند، منجر به جذب سرمایه بسیاری از سرمایه‌گذاران تازه وارد در معاملات نمادهای‌شان شدند.

افزایش سرمایه‌هایی که نه‌تنها منجر به اعطای تسهیلات بیشتر بانک‌ها به این شرکت‌ها نشد، بلکه شاهد افزایش

به نظر می‌رسد پس از آنکه دولت در مواجهه با رشد بی‌سابقه نرخ‌ها در بازار ارز، سکه، کالا و مسکن موفق به کنترل نسبی این بازارها در ماه‌های ابتدایی سال جاری شد، خوب می‌دانست ناچار به معرفی بازارهای جدیدی برای جذب نقدینگی موجود در جامعه، آن هم با کمترین اثر مخرب روی وضعیت عمومی کشور است. از این رو، جذاب کردن بازار بورس با مشاوره ضعیف بسیاری از به‌اصطلاح کارشناسان معتمد وزارت اقتصاد که شاید از نظر سیاسی و جلوگیری از رانت‌خواری بسیار کم‌هزینه‌تر از اصلاح قوانین پولشویی و مالیاتی کشور بود، به گزینه اصلی جذب نقدینگی افسار گسیخته مبدل شد.

انتشار اوراق خزانه و جذاب هزاران هزار میلیارد تومان نقدینگی برای جبران کسری بودجه جاری دولت، جلوگیری از گردش نقدینگی در بازارهای موزی نظیر بازار ارز، مسکن، کالا و… به دلیل ماهیت و ذات بازار سرمایه و احتمال بالای سوخت شدن سرمایه برای سرمایه‌گذاران، عرضه بخش کوچکی از شرکت‌های دولتی و تامین مالی مناسب و… تنها بخشی از اهداف دولت و وزارت اقتصاد درباره جذاب کردن بازار سرمایه کشور به شمار می‌آید. اما جذاب کردن بازار سرمایه با توجه به کم‌اعتمادی موجود در جامعه تنها از طریق مصاحبه‌های رنگارنگ در بدنه وزار تخانه‌ها و حتی ریاست‌جمهوری در راستای تسویق و جذب سرمایه‌های مردم امکان‌پذیر نبود و اتخاذ سیاست‌های عمده‌ها و غیر کارشناسانه متعدد هم از ضروریات این طرح به شمار می‌آمد.

تدوین، تصویب و بعضاً سکوت در مقابل برخی طرح‌های جنجالی در راستای جذب هر چه بیشتر نقدینگی و بزرگ‌تر شدن حباب قیمتی بسیاری از سهام شرکت‌های فعال، نقشی فراموش‌نشدهی داشت؛ طرح‌هایی که بعضاً به قیمت از دست رفتن هزاران میلیارد تومان درآمدهای مالیاتی کشور، تراج ثروت ملی ناشی از خام‌فروشی و اعطای رانت سوخت و خوراک ارزان‌قیمت به شرکت‌های صنعتی که این روزها محصولات‌شان در داخل کشور را ۱۰ درصد بالاتر از قیمت

مالیات

گروه اقتصادی: ایران از معدود کشورهای

است که مالیات بر عایدی سرمایه ندارد؛

این مسأله بویژه در بخش املاک، با توجه به اینکه این بخش همواره با «تقاضای سوداگرانه و سرمایه‌ای» مواجه بوده، پیامدهای منفی متعدد و مهمی به دنبال داشته است.

به گزارش «وطن امروز»، مالیات بر عایدی سرمایه از جمله راهکارهای پیشنهادهی برای افزایش شفافیت حوزه زمین و مسکن و کاهش سوداگری‌های این بخش است. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، این مالیات انگیزه تقاضاهای سرمایه‌ای در بازار مسکن را کاهش داده و نقدینگی را به‌سوی فعالیت‌های تولیدی هدایت می‌کند. به‌رغم اهمیت این ابزار قانونی در جلوگیری از سوداگری‌های حوزه مسکن و به دنبال آن هدایت نقدینگی این بخش به سمت تولید و عرضه پایدار، متأسفانه اینگونه مالیات‌های تنظیمی در کشور ایران هنوز مرسوم نشده است. البته در مردادماه ۱۳۹۷ تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی طرحی تحت عنوان مالیات بر عایدی سرمایه مسکن را برای مبارزه با سوداگری‌های این بخش تهیه و در کمیسیون اقتصادی مجلس تصویب کردند. به‌رغم اهمیت طرح یادشده، بنا بر درخواست دولت مبنی بر اینکه لایحه‌ای در این‌باره توسط دولت در دست تهیه و ارسال به مجلس است، روند بررسی طرح مجلس متوقف شد. متأسفانه پس از گذشت چند ماه لایحه دولت به مجلس ارسال شد ولی خبری از مالیات بر عایدی سرمایه مسکن در لایحه دولت نبود. لازم است بیان شود با توجه به اهمیت مالیات

تبعات سنگین اجرایی نشدن مالیات بر عایدی املاک

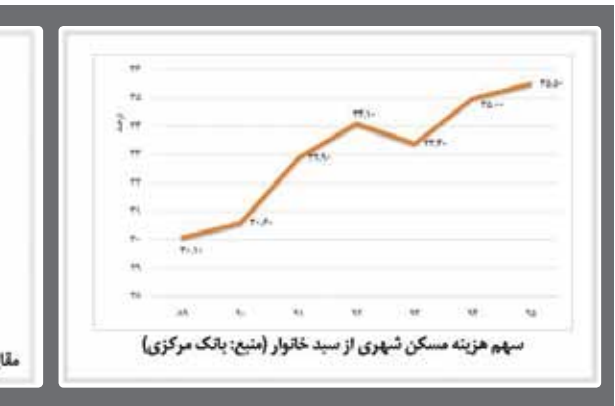
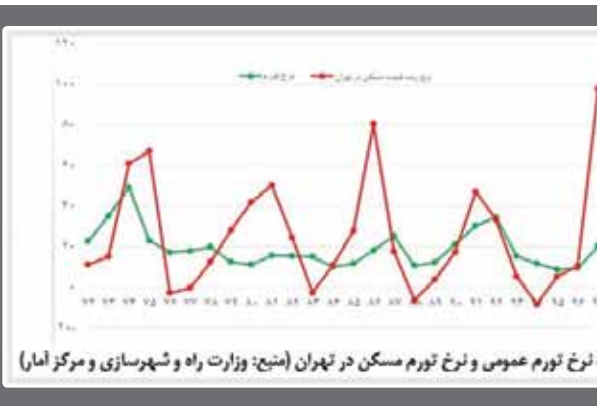
گرانی مسکن در راه است

کاهش مسکن ملکی

یکی از شاخص‌های مهم در بخش مسکن که در اجرایی‌نشدن مالیات بر عایدی املاک دچار بحران شده است، شاخص خانوارهای دارای مسکن ملکی است. بر اساس سرشماری‌ها این شاخص که از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۶۵ روند رو به رشدی داشت، با حذف قوانین فصل املاک بین سال‌های

۱۳۶۶ تا ۱۳۸۰ و فراهم شدن زمینه برای ورود تقاضای غیرمولد و سوداگرانه در بازار، روند نزولی پیدا کرد و منجر به افزایش قیمت زمین، مسکن و کاهش قدرت خرید در اقشار و دهک‌های متوسط رو به پایین جامعه شده است. به این ترتیب خانوارهای دارای مسکن ملکی از ۷۷ درصد در سال ۶۵ به میزان ۶۰ درصد در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است.

اخبار

واریز حقوق اسفند کارمندان

وبسته حمایتی

رئیس سازمان برنامه و بودجه یکشنبه‌شب در برنامه «تیترا امشب» شبکه خبر گفت: در روزهای پایانی سال سازمان برنامه و بودجه ۲۴ هزار میلیارد تومان حقوق اسفند کارکنان را واریز خواهد کرد. به گزارش فارس، محمدباقر نوبخت همچنین گفت: ساعت ۲۴ سه‌شنبه ۲۷ اسفند ۹۸ (امشب) هم ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان، کمک بلاعوض به حساب ۳ میلیون نفر واجد شرایط واریز می‌شود. نوبخت با بیان اینکه تاکنون هزار و ۶۱۰ میلیارد تومان صرفاً برای مبارزه با کرونا به وزارت بهداشت پرداخت شده است، گفت: علاوه بر این در نظر داریم به اقشاری که بیش از همه مشکل دارند کمک‌های بلاعوضی ارائه کنیم. رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: دولت با دو روش در پی اجرای پوشش «کرونا را شکست می‌دهیم» است. او افزود: طبق بررسی‌ها ۱۰ رسته کسبو کارهایی که به طور مستقیم از بیماری کرونا دچار بیشترین آسیب شده‌اند قرار است به آنها تسهیلاتی ارائه شود. نوبخت با اعلام اینکه سازمان برنامه و بودجه کشور ۲۴ هزار میلیارد تومان حقوق اسفند کارکنان را واریز خواهد کرد، گفت: ساعت ۲۴ سه‌شنبه ۲۷ اسفند ۹۸ هم، ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان، بلاعوض به حساب ۳ میلیون نفر واجد شرایط واریز می‌شود.

کمبود ۴/۵ میلیون مسکن در کشور

دبیر کانون سراسری انبوسازان کشور با بیان اینکه ثبت‌نام بیش از انتظار در مسکن ملی و عبور آن از رقم یک و نیم میلیون نفر نشان می‌دهد با یک انباشت تقاضا مواجهیم، گفت: رقم ۴/۵ میلیون کمبود مسکن نشان از یک انباشت تقاضای وحشتناک در کشور است.

فرشید پورحاجت در گفت‌وگو با فارس، در پاسخ به سوآلی درباره اینکه آمار بیش از حد ثبت‌نام مسکن ملی نشان می‌دهد کشور از یک انباشت تقاضای مسکن رنج می‌برد، گفت: این ثبت‌نام فرصت بالقوه‌ای برای مسکن به وجود آورده است و وقتی می‌بینیم بیش از یک و نیم میلیون نفر در مسکن ملی ثبت‌نام می‌کنند، نشان می‌دهد دولت چه وظیفه خطیری دارد. وی تأکید کرد، طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس و کمیسیون عمران در ابتدای سال جاری بالغ بر ۴/۵ میلیون کمبود مسکن داریم، پس دولت باید طرح‌هایی مثل طرح مسکن ملی را پیش از پیش اجرا کند و با کمک گرفتن از بخش خصوصی تولید مسکن را بیشتر از قبل در دستور کار خود قرار دهد. وی ادامه داد: بخش مسکن با یک تقاضای بالقوه مواجه است اما قدرت خرید متقاضیان پایین است و این تقاضا خود را پنهان نگه شده داشته است. دبیر کانون سراسری انبوسازان کشور گفت: به پاسخ به سوال خبرنگار فارس باینده تهدیدی برای بخش مسکن محسوب شود، تأکید کرد: بنابراین عرضه و تقاضای مسکن خوبی قابل مشاهده است، چرا که وقتی ثبت‌نام طرح ملی مسکن در این حد انجام می‌شود، نشان می‌دهد بخش مسکن با یک تقاضای انباشته مواجه است که این تقاضای انباشته تهدیدی برای بخش مسکن و افزایش قیمت آن به شمار می‌رود.

ثبت‌نام بیش از ۱/۵ میلیون نفر

در طرح مسکن ملی

در حالی که تنها ۴۰ هزار واحد در طرح ملی مسکن در نظر گرفته شده اما پس از راه‌اندازی سامانه پیامکی، یک میلیون و ۵۱۲ هزار نفر برای دریافت واحد مسکونی در این طرح طی دو مرحله ثبت‌نام کرده‌اند. به گزارش مهر، دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راهوشهرسازی، آمار کل ثبت‌نامی‌های مرحله دوم تا ظهر دیروز ۲۶ اسفندماه از اعلام کرد. بر اساس اعلام این دفتر، آمار کل ثبت‌نام‌های مرحله دوم از طریق سامانه اینترنتی تا ظهر دیروز ۲۶ اسفند، ۵۱۱ هزار و ۲۰۱ نفر و آمار کل پیامک‌های دریافتی به سرشماره ۲۰۰۷۳۶۴۰ نیز ۷۴۰ هزار و ۷۳۲ نفر بوده است. این گزارش حاکی از مشارکت یک میلیون و ۲۵۱ هزار و ۹۳۴ نفری در مرحله دوم ثبت‌نام به ۲ روش اینترنتی و پیامکی است. خاطر نشان می‌شود با توجه به ثبت‌نام ۲۶۰ هزار نفر در مرحله اول ثبت‌نام‌ها در طرح ملی مسکن، مجموعاً حدود یک میلیون و ۵۱۲ هزار نفر در این طرح نام‌نویسی کرده‌اند. این در حالی است که قرار است در این طرح طی ۲ سال ۴ هزار واحد مسکونی در سراسر کشور احداث و از اختیار متقاضیان قرار داده شود.

تجارت خارجی ایران

به مرز ۸۰ میلیارد دلار رسید

آمار نشان می‌دهد ارزش تجارت خارجی کشور در ۱۱ ماهه امسال ۷۸ میلیارد دلار بوده که ۳۸ میلیارد دلار آن به صادرات و ۴۰ میلیارد دلار آن به واردات اختصاص داشته است. به گزارش گمرک ایران، بررسی آمارها نشان می‌دهد تجارت خارجی ایران در دوره تحریم توانسته است بخش قابل توجهی از ارزش خود را حفظ کند و همچنین با وجود محدودیت‌های تحریمی به فعالیت خود ادامه دهد. آمارهای رسمی حاکی از آن است که ۱۱ ماهه سال ۹۸ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین صادرات از محل تجارت چمدانی) بالغ بر ۱۲۵ میلیون تن و به ارزش حدودی ۳۸/۵ میلیارد دلار بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۷، افزایشی ۱۷/۶۱ درصدی در وزن و کاهش ۴/۴۸ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کشور در این مدت با افزایشی ۱۰/۸۴ درصدی در وزن و ۲/۳۱ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۷، به ارقام ۳۲ میلیون تن و حدود ۴۰ میلیارد دلار رسیده که به گفته سخنگوی گمرک ایران، از این مقدار ۶۸ درصد آن کالاهای اساسی بوده است.